

РЕПУБЛИКА СРБИЈА

**Национално тело за акредитацију и проверу квалитета у високом образовању
Комисија за акредитацију и проверу квалитета**

Број: 612-00-00156/4/2020-03

Датум: 14. 05. 2021. године

Булевар Михајла Пупина 2

Београд

Република Србија
ФАКУЛТЕТ ПЕДАГОШКИХ НАУКА
УНИВЕРЗИТЕТА У КРАГУЈЕВЦУ
ЈАГОДИНА

ПРИМЉЕНО 4. 6. 2021			
Орг. јед.	Број	Прил.	Вредн.
01	2253/11		

На основу члана 21. став 1. тачка 1. и члана 23. Закона о високом образовању („Службени гласник РС” број 88/2017, 73/2018, 27/2018 - др. закон, 67/2019 и 6/2020 - др. закони), Комисија за акредитацију и проверу квалитета, на седници одржаној 13. 05. 2021. године, донела је

ОДЛУКУ

**о акредитацији студијског програма
Основне академске студије (ОАС) – Учитељ**

Утврђује се да **Факултет педагошких наука Универзитета у Крагујевцу, Јагодина**, са седиштем у Јагодини, у улици Милана Мијалковића 14, ПИБ: 100937051, Матични број: 06872468, испуњава прописане стандарде за акредитацију студијског програма **Основне академске студије (ОАС) – Учитељ**, и то у оквиру образовно-научног поља Друштвено-хуманистичке науке и научне области Педагошке и андрагошке науке, за упис **90 (деведесет) студената** у седишту Установе.

На основу ове одлуке, Национално тело за акредитацију и проверу квалитета у високом образовању ће донети уверење о акредитацији студијског програма из става 1. ове одлуке.

Образложење

Високошколска установа **Факултет педагошких наука Универзитета у Крагујевцу, Јагодина** (у даљем тексту: ВШУ), са седиштем у Јагодини, у улици Милана Мијалковића 14, је дана 24. 06. 2020. године поднела Захтев за акредитацију студијског програма **Основне академске студије (ОАС) – Учитељ** под бројем 612-00-00156/2020-03.

У складу са чланом 21. став 2. тачка 1. Закона о високом образовању („Службени гласник РС” број 88/2017, 73/2018, 27/2018 - др. закон, 67/2019 и 6/2020 - др. закони), Комисија за акредитацију и проверу квалитета образовала је Поткомисију за образовно-

научно поље Друштвено-хуманистичке науке (у даљем тексту: Поткомисија) ради утврђивања чињеница од значаја за доношење одлука о захтевима за акредитацију.

Комисија је усвојила Предлог за именовање рецензентске комисије на седници одржаној 22. 10. 2020. године, а директор Националног тела за акредитацију и проверу квалитета у високом образовању именовао је рецензентску комисију дана 26. 10. 2020. године.

Рецензентска комисија (у даљем тексту: РК) утврдила је чињенице од значаја за доношење одлуке о акредитацији студијског програма увидом у поднету документацију и непосредним увидом у рад ВШУ. РК је дана 19. 01. 2021. године посетила ВШУ и након посете сачинила коначни извештај на српском и сажетак на енглеском језику, који укључује и евентуалне оправдане примедбе ВШУ, као и оцену квалитета анализираних студијског програма, и поднела га Поткомисији на разматрање. На основу извештаја РК, Поткомисија је поднела Извештај о оцени испуњености стандарда за акредитацију студијског програма (у даљем тексту: Извештај) у коме је утврдила да су испуњени стандарди прописани Правилником о стандардима и поступку за акредитацију студијских програма и предложила Комисији да донесе одлуку о акредитацији студијског програма из диспозитива.

Комисија за акредитацију и проверу квалитета (у даљем тексту: Комисија), на седници одржаној 13. 05. 2021. године, на основу Извештаја Поткомисије и Извештаја РК, донела је **Одлуку о акредитацији студијског програма Основне академске студије (ОАС) – Учитељ** (у даљем тексту: СП), који се реализује на ВШУ у оквиру образовно-научног поља Друштвено-хуманистичке науке.

Констатује се да је ВШУ доставила документацију у складу са захтевима Правилника о стандардима и поступку за акредитацију студијских програма („Сл. гласник РС” број 13/2019) дана 24. 06. 2020. године.

На основу Извештаја РК, Извештаја Поткомисије и увида у поднету документацију за акредитацију СП, утврђена је испуњеност прописаних Стандарда за акредитацију студијског програма, сваког појединачно, што је документовано релевантним чињеницама.

Стандард 1: Структура студијског програма

Студијски програм основних академских студија *Учитељ* за стицање стручног назива *Дипломирани учитељ* траје осам семестара, односно четири школске године укупног обима 240 ЕСПБ.

Програм поседује све елементе предвиђене *Законом о високом образовању* и стандардима за акредитацију студијских програма I нивоа студија. Врста студија и исходи процеса учења у складу су са законом који утврђује национални оквир квалификација.

Основна сврха програма је образовање високопрофесионалног кадра за обављање одговорне улоге учитеља у првом циклусу основног образовања и васпитања.

Основни циљ студијског програма је стицање и развијање компетенција студената за самосталну, високопрофесионалну и критички промишљену реализацију свих облика образовно-васпитног рада у првом циклусу основног образовања и васпитања.

Упис у прву годину студија врши се на основу конкурса који расписује Универзитет у Крагујевцу, а спроводи га Факултет педагошких наука, Јагодина. На студије првог степена може се уписати лице које има претходно завршено средњошколско образовање у четворогодишњем трајању. Избор кандидата за упис на студијски програм обавља се на основу постигнутог успеха кандидата током средњошколског образовања и

успеха постигнутог на пријемном испиту, који на јаван и унапред прописан начин организује Факултет.

Завршетак програма омогућава студентима наставак студија на нивоу мастер академских студија.

Курикулум програма садржи 36 обавезних и 74 изборна предмета од којих студент бира 10. У првој и другој години студент се опредељује за по два изборна предмета, док се у трећој и четвртој години студент опредељује за по три изборна предмета. Фактор изборности према позицијама где студент бира предмете износи 21,25% што је у складу са дефинисаним акредитационим стандардима.

Студенти на свакој години студија реализују праксу и то: у првој години праксу у трајању од две недеље вредности 3 ЕСПБ, док у другој, трећој и четвртој години пракса је трајања по 4 недеље вредности по 6 ЕСПБ.

Структура студијског програма дефинисана је са 16,25% академско-општеобразовних, 17,50% теоријско-методолошких, 32,50% научно-односно уметничко-стручних и 33,75% стручно-апликативних предмета од укупног броја ЕСПБ програма, што је у складу са акредитационим стандардима.

Листа обавезних и изборних предмета са оквирним садржајем, спецификација праксе, као и њихов начин извођења и бодовне вредности исказане у складу са европским системом преноса бодова доступни су у књизи предмета. Књига предмета садржи предуслове за упис појединих предмета као и исходе процеса учења сваког предмета.

Настава се изводи путем предавања, вежби, консултација и менторског рада. Посебна пажња поклања се индивидуалном раду са студентима током консултација и менторског рада при изради предиспитних обавеза у виду семинарских радова или пројеката. Квалитету наставног процеса доприносе и гостовања стручњака из праксе која Факултет периодично организује у оквиру радионица, стручних скупова и конференција.

Услови за прелазак са других студијских програма регулисани су општим актом Факултета.

Дакле, студијски програм основних академских студија Учитељ има све елементе који су предвиђени законом. Структура и садржај студијског програма добро су дефинисани. Радно оптерећење студената исказано у ЕСПБ кредитима је у границама европских стандарда.

Квалитет студијског програма могао би се подићи проширивањем понуде изборних предмета и осавремењавањем метода реализације наставе. Такође, могућа је прецизнија класификација предмета (академско-општеобразовни, теоријско-методолошки, научно-стручни, стручно-апликативни) како би се постигла још боља балансираност структуре и садржаја студијског програма.

Стандард је у потпуности испуњен.

Стандард 2: *Сврха студијског програма*

Сврха студијског програма ОАС Учитељ је образовање студената и оспособљавање високопрофесионалног кадра за обављање одговорне улоге учитеља у оквиру образовно-васпитног система. Сврха програма односи се на развијање професионалних вештина и стицање одговарајућих искустава која омогућавају планирање, организацију, реализацију, евалуацију и унапређивање процеса поучавања и учења у првом циклусу основног образовања и васпитања.

Студијски програм обухвата предмете који студентима омогућавају потребну научну, теоријску и практичну припрему за реализацију свих облика образовно-васпитног рада у првом циклусу основног образовања и васпитања.

Други сегмент студијског програма ОАС Учитељ односи се на овладавање академским знањима из области методика свих предмета који су заступљени у првом циклусу основног образовања и васпитања. У складу са тим улога стручњака овог профила јесте да поставе темељ читалачке, математичке, научне и уметничке писмености ученика и припреме их за самостално учење.

Студирајући по овом програму будући учитељи стичу знања и вештине, неопходне за компетентан професионални рад, али и предметно-специфичне компетенције за реализацију образовно-васпитног рада једног наставног предмета у првом или другом циклусу основног образовања и васпитања у складу са одговарајућим законским прописима (Страни језик, Српски као нематерњи језик, Информатика и други).

Сврха студијског програма је усклађена са савременим европским образовним концептима и усмерена је на потребу да студенти стекну свеобухватно образовање и овладају наставничким компетенцијама како би могли да прате, подржавају и усмеравају развој ученичких потенцијала, способности, интересовања и личности у целини, управљају социјално-емоционалним односима у разреду и стварају подстицајно окружење за учење.

Студијски програм ОАС Учитељ обезбеђује унапређивање теорије и праксе образовања и васпитања, као и њихову међусобну повезаност. Отуда је велика пажња поклоњена професионалној пракси која обезбеђује студентима стицање практичних искустава и адаптирање на радно окружење.

Студијски програм у складу је са традицијом образовног система у Републици Србији, националним прописима из области образовно-васпитног рада и савременим тенденцијама у свету. Факултет визију свог развоја заснива на једновековној традицији непрестаног унапређивања студија за образовање учитеља.

Сврха студијског програма укључује и оспособљавање студената за критичко промишљање, самостално и одговорно доношење одлука и решавање проблема у сложеном и динамичном образовно-васпитном процесу, континуирано праћење и коришћење стручне литературе, мотивисање за наставак студирања на мастер академским студијама и кретања и сарадње у европском образовном простору.

Овако дефинисана сврха студијског програма директно произилази из основних циљева Факултета који се односе на образовање високопрофесионалног просветног кадра и подстицање студената на ефикасно учење, учешће у истраживањима и перманентно стицање професионалних компетенција.

Стандард је у потпуности испуњен.

Стандард 3: Циљеви студијског програма

Циљеви студијског програма ОАС *Учитељ* у складу су са мисијом Факултета – школовањем компетентног учитељског кадра и стварањем услова за перманентно самообразовање и стручно усавршавање и након завршеног првог нивоа студија.

Општи циљ студијског програма ОАС *Учитељ* је стицање и развијање компетенција студената за самосталну, високопрофесионалну и критички промишљену реализацију свих облика образовно-васпитног рада у првом циклусу основног образовања и васпитања.

Из овако дефинисаног општег циља логички произилазе *посебни циљеви*, који су јасно и недвосмислено дефинисани.

Рецензентска комисија закључује да је стандард у потпуности испуњен.

Стандард 4: Компетенције дипломираних студената

Савладавањем студијског програма ОАС *Учитељ* студент стиче следеће *опште способности*:

- Способност анализе и синтезе теоријских и практичних знања из одговарајућих научних и уметничких области и дисциплина, у циљу предвиђања решења и њихових последица у пракси;
- Способност самосталног, креативног, критичког, тимског и истраживачког рада;
- Способност овладавања методима, поступцима и процесима истраживања у образовно-васпитном раду;
- Способност делотворног комуницирања с појединцима и групама о образовним питањима;
- Способност поштовања етичких стандарда у учитељској професији.

Савладавањем студијског програма ОАС *Учитељ* студент стиче следеће *предметно-специфичне способности*:

- Темељно познавање и разумевање садржаја одговарајућих научних и уметничких области и дисциплина;
- Праћење и преиспитивање савремених научних и уметничких достигнућа и њихове примене у образовно-васпитном раду;
- Разумевање сложености образовно-васпитног процеса и фактора који утичу на његово остваривање, укључујући и сопствено деловање;
- Повезивање садржаја различитих области и предмета и избор и примена адекватних стратегија, метода и облика рада;
- Планирање, реализација и вредновање образовно-васпитног рада у складу са програмима наставе и учења, стандардима постигнућа, окружењем, предзнањима и могућностима ученика;
- Уважавање различитости и примена инклузивних пракси;
- Коришћење информационо-комуникационих технологија у овладавању знањима и професионалној пракси;
- Критичко преиспитивање и коришћење доступних могућности за професионални развој.

Предвиђени су следећи исходи учења - *Дипломирани учитељ* треба да буде у стању да:

- Демонстрира разумевање улоге и значаја учитеља у образовном систему;
- Планира и реализује наставу тако да она резултира остварењем специфичних предметних исхода и развојем компетенција ученика;
- Сагледа карактеристике окружења и узме их у обзир приликом планирања и реализације наставе;
- Организује активности које подстичу ученикову мотивацију за учење и позитиван однос према настави и школи;
- Организује одговарајуће и подстицајне средине за учење коришћењем информационо-комуникационе технологије и других доступних ресурса;
- Прати и вреднује постигнућа ученика коришћењем различитих релевантних поступака;
- Процени потребе ученика и примени разноврсне моделе и облике подршке ученицима;
- Изради потпун и функционалан ИОП, полазећи од потреба и могућности за додатном подршком ученицима;
- Допринесе раду тимова у школи уважавајући принципе тимског рада;

- Самостално и/или у сарадњи са колегама и сарадницима планира и реализује мала истраживања сопствене праксе;
- Пронађе информације о могућностима за професионални развој и напредовање. Закључак Рецензентске комисије је да је стандард у потпуности испуњен.

Стандард 5: Курикулум

На основу увида у опис Стандарда 5, као и прегледа свих достављених прилога који се односе на курикулум за студијски програм ОАС *Учитељ*, утврђено је да студијски програм траје четири године (осам семестара) и да има укупно 240 ЕСПБ. Програм садржи обавезне и изборне предмете који су распоређени тако да у студент у сваком семестру има могућност да бира један или више изборних предмета. Такође, курикулум садржи и обавезне предмете који се односе на Стручну праксу - *Интегрисана пракса 1* (45 сати годишње), *Интегрисана пракса 2* (90 сати годишње), *Интегрисана пракса 3* (90 сати годишње) и *Завршна пракса* (90 сати годишње). У складу са тим, предвиђен број ЕСПБ за предмете који се односе на стручну праксу је 21. Такође, овим је обезбеђена реализација педагошке праксе у II, III и IV години студија од минимум 90 сати годишње.

У структури студијског програма, изборни предмети заступљени су са 21,25% што је у складу са Упутством да најмање 20% ЕСПБ буде предвиђено за изборне предмете у односу на укупан број ЕСПБ на основним академским студијама. Такође, листа изборних предмета садржи најмање двоструко већи број предмета у односу на број предмета који се бира; само у две групе изборних предмета је укупан број предмета 2 од којих се бира један (*Страни језик струке* и *Академски страни језик*), док је у осталим изборним блоковима број изборних предмета знатно већи.

У табели 5.1а приказан је распоред предмета по семестрима, број ЕСПБ за сваки предмет, као и број часова за сваки предмет и укупан број часова по семестру и на нивоу програма. Активна настава је заступљена у оквиру препорученог броја часова и износи просечно 716 часова годишње (I година - 735 часова, II година - 735 часова, III година - 750 часова, IV година - 645 часова) односно 13,12 часова предавања и 10,75 часова вежби просечно на недељном нивоу по семестру. Предвиђен број часова предавања чини од 50% до 60% од укупног броја свих часова активне наставе на нивоу године, чиме је испуњен услов да на првом нивоу студија, 50% до 60% часова активне наставе буду предавања, а остало да буде распоређено на вежбе и друге облике активне наставе.

Предвиђени број и распоред предмета по типу предмета дефинисан је у складу са Стандардима. Иако се прегледом табеле 5.4 уочавају одређене дилеме у погледу критеријума на основу којих су поједини предмети сврстани у одређене типове (на пример: *Увод у проучавање друштва* - академско-општеобразовни, док је *Увод у педагогију* - теоријско-методолошки предмет).

Студијским програмом ОАС *Учитељ* није предвиђена израда завршног рада, као ни предмета који се односе на истраживање, писање и одбрану завршног рада. Упутствима и Стандардима је предвиђена стручна пракса у II, III и IV години првог нивоа студија у трајању од 90 сати што је у програму и испуњено.

Програмом су предвиђени изборни предмети у четвртој години студија од којих сваки изборни предмет носи по 6 ЕСПБ, док је за одређене обавезне предмете у истом семестру предвиђено по 5 ЕСПБ (*Методологија педагошких истраживања* и *Етика*) и 4 ЕСПБ (*Пројектни приступ у васпитно-образовном раду* - који се може изабрати и у 7. и у 8. семестру а носи укупно 4 ЕСПБ и *Инклузија у образовању*). Није најјасније зашто је таквом расподелом предвиђено да изборни предмети имају укупно више ЕСПБ од обавезних предмета, јер то указује да је студенту потребно знатно више времена да би

положио изборни предмет него обавезни. Обавезни предмети би требало да пружају садржаје који су неопходни за стицање одговарајућих општих и стручних компетенција студената, док би изборним предметима требало да се омогући специјализација и индивидуализација студија.

Књиге предмета имају неопходне елементе: назив, тип предмета, број ЕСПБ, циљеве и исходе предмета, садржај предмета, препоручену литературу, методе извођења наставе, начин провере знања и оцењивање и праћење рада студената. Након допуне документације коју је Установа послала, усаглашена су имена наставника и сарадника који реализују наставу у силабусима предмета са електронским извештајем о параметрима студијског програма.

За поједине предмете и силабусе дати су **предлози за унапређење** у наредном периоду:

Предмет *Школска и породична педагогија* обједињава две изузетно широке и важне педагошке области/дисциплине, које су од великог значаја за будуће учитеље, али траје само један семестар. Овим предметом је предвиђено обједињавање две дисциплине, при чему дефинисани садржаји предмета, циљеви и исходи подразумевају врло широке области и наставне теме. Установа је допуном документације образложила да је ЕСПБ за овај предмет повећан са 5 на 6 и да је смањен обим литературе. Због важности и значаја ових дисциплина за будуће учитеље, препорука Комисије је да се предмети раздвоје и поделе на два предмета, при чему би се у оквиру једног проучавала породична педагогија, а у оквиру другог школска педагогија.

Препорука је да се називи предмета *Теорије и методике скијања* и *Теорије и методике пливања* преименују. На основу увида у силабус ових предмета, није јасно нити је одређено које теорије и методике ће се обрађивати на овим предметима. Представљена је практична настава, док је садржај теоријске наставе нејасан и не одражава теоријско проучавање наставних тема. Предмети носе назив теорије и методике што на основу увида у теме предмета које се обрађују и силабуса, није адекватан назив предмета.

Предмет *Основе математике 1* - има врло опширне и садржајно дефинисане исходе учења, међутим сам садржај предмета није јасно дефинисан и представљен и није јасно како ће студенти остварити предвиђене исходе учења и које ће се наставне теме обрађивати на настави.

Предмети *Вокално инструментална настава 1* и *Извођачке вештине* - исходи учења су дефинисани као исходи за сваку појединачну наставну јединицу (чак негде и уже), при чему није дефинисано нити наведено шта су очекивани исходи предмета (у општем смислу).

Предмет *Моторички развој деце* - дефинисан је само један врло општи и недовољно операционализован исход учења за цео наставни предмет. Потребно је јасније дефинисати и планирати шта је то што ће студенти знати и моћи да ураде након одслушаног предмета и положеног испита.

Предмет *Реторика и вештина комуникације* - исходи учења формулисани су као циљеви предмета, а не као очекивани резултати и исходи након одређеног периода учења. Наставни садржаји који су предвиђени у оквиру предмета *Теорија и методика наставе*, одговарају дидактичким садржајима и темама, а предмет носи назив који се односи на методику наставе а не на дидактику.

У циљу сагледавања доприноса курикулума развијању компетенција студената, анализиран је и Стандард 4. (Компетенције дипломираних студената) у оквиру којег су дефинисане опште и подручно-специфичне компетенције, као и исходи учења на нивоу целокупног програма. На основу дефинисаних компетенција, закључује се да су оне

усклађене са структуром и садржајем студијског програма. Након завршених основних академских студија *Учитељ* предвиђено је да студент стиче опште и предметно-специфичне способности које су у функцији квалитетног обављања наставног рада, праћења савремених научних достигнућа, планирања и реализације наставног рада уз уважавање индивидуалности и различитости и уз помоћ и употребу савремених информационих технологија. Предвиђене компетенције студената дефинисане су у складу са наставним предметима у оквиру студијског програма. Имајући у виду садржаје и исходе дате у курикулуму може се закључити да предвиђена структура студијског програма и конципирани наставни предмети доприносе развоју предвиђених компетенција студената, као и остварењу планираних исхода учења.

Дефинисани су услови уписа на овај студијски програм, општи циљ студијског програма, као и професионални статус студента који заврши овај студијски програм који су приложени у оквиру Прилога 4.1 - Додатак дипломи.

Рецензентска комисија сматра да је стандард 5 испуњен.

Стандард 6: *Квалитет, савременост и међународна усаглашеност студијског програма*

У наративу стандарда 6, наведено је да је студијски програм Факултета педагошких наука у Јагодини ОАС *Учитељ*, усклађен са три акредитована програма следећих високошколских установа са међународног простора:

- Педагошки факултет у Љубљани, Универзитета у Љубљани;
- Свеучилиште у Загребу, Учитељски факултет, Хрватска; и
- Педагошки факултет у Сарајеву, Универзитет у Сарајеву.

Наведене су сличности са три одабрана студијска програма према следећим дескрипторима: трајање студија, циљеви и исходи учења предвиђени наставним планом и програмом, врста и садржај обавезних и изборних предмета, стручна пракса.

Из наведених програма може се утврдити да је студијски програм ОАС *Учитељ* из Јагодине најсличнији програму Педагошког факултета из Словеније, као и да је упоредив са студијским програмима из Сарајева и Хрватске. Као прилог 6.4. приложена су три студијска програма одабраних Факултета.

Након посете рецензентске комисије Установи и изречених препорука о потреби проналажења других програма ради веће усаглашености са студијским програмима са међународног простора, Факултет педагошких наука У Јагодини прихватио је предлог РК и доставио програме који се могу поредити са студијским програмом ОАС *Учитељ* у Јагодини.

Рецензентска комисија сматра да је овај стандард испуњен.

Стандард 7: *Упис студената*

На основу достављене документације, рецензентска комисија за студијски програм *Учитељ* ОАС, сматра да су услови за упис на одговарајућем нивоу. Број расположивих места на студијском програму је 90, од којих је 60 намењено студентима чије се студије финансирају из буџета и 30 самофинансирајућих. Могућност уписа је неограничена, јер право на упис академских студија имају студенти свих завршених типова средњих четворогодишњих школа. Неопходна документација је задовољавајућа и испуњава очекивања. Пријемни испит захтева проверу општег знања, знања основне писмености, тест разумевања прочитаног, као и интервју за процену социјалних вештина (Прилог 7.1, Прилог 7.2 и Прилог 7.3). Бодовање, које омогућава максималан број од 100 бодова, правилно је подељено на највише 30 бодова на основу успеха у средњој школи и 70

бодова на основу успеха на пријемном испиту. Транспарентност ранг листе као и право жалбе кандидата је такође на задовољавајућем нивоу. Такође РК сматра да је усклађен број уписаних студената са могућностима установе. Уједно на основу достављене документације (Табела 7.1 и Табела 7.2) РК сматра да број студената који је у благом паду, не представља никакву опасност, нити је кључни показатељ квалитета студијског програма, али и да је помало неоснован оптимизам планираног максималног броја уписаних студената у текућој години, који је доста већи у односу на претходне године.

Рецензентска комисија закључује да је стандард у потпуности испуњен.

Стандард 8: Оцењивање и напредовање студената

Процес оцењивања студената је регулисан евиденцијом и уважавањем редовности и активности током наставе, колоквијума, практичне наставе, пројеката и онлајн радова, као и семинара, које претходе резултату приликом усменог дела испита. Уједно, анализом појединих предмета у достављеној документацији, односно Књизи предмета, сматрамо да је подела бодова које студент стиче потпуно прилагођена његовим могућностима (Табела 8.1 и Прилог 8.1). Студенти имају и могућност консултације са ангажованим наставним особљем, посебно када је у питању ментор, да са њима обављају сваку врсту консултација око припрема испита, израде семинарских радова или проучавања тема које их интересују, што сматрамо веома задовољавајућим. Достављени статистички подаци о напредовању студената (Табела 8.2) са малим бројем студената који су одустали или пали годину, изузев четврте године студија где је приметан готово дупли пад, али ипак врло добрим просечним оценама студената, показују квалитет студијског програма, као и посвећеност и студената и наставника у учењу и напредовању; сем студената четврте године код којих је вероватно приметан осећај незаинтересованости или којима сам завршетак студија, због много притисака, делује потресно и недовољно мотивисано.

Предлог: Рад на промоцији важности, изазова и предности наставничких и васпитачких занимања, али и даљег усавршавања наставком студија вишег нивоа, међу студентима завршних година основних академских студија.

Рецензентска комисија закључује да је овај стандард у потпуности задовољен.

Стандард 9: Наставно особље

На студијском програму ОАС Учитељ Педагошког факултета у Јагодини, ангажовано је 40 наставника, од којих је 23 доцента, 10 ванредних професора и 7 редовних професора. Појединачна оптерећења наставника ангажованих на студијском програму крећу се од 3.27 до 11.92 часова недељно на свим студијским програмима. На студијском програму ангажовано је десет сарадника који су у радном односу са пуним радним временом на Факултету педагошких наука и њихова појединачна оптерећења крећу се од 5.17 до 15.62 часова недељно на свим програмима. Према приказаним подацима просечно оптерећење наставника није веће од 12 часова активне наставе недељно. Испуњен је захтев да 70% часова активне наставе коју држе наставници, реализују наставници са пуним радним временом, као и захтевана просечна оптерећеност за сарданике на програму. Подаци о наставном особљу јавно су доступни на сајту Факултета <https://pefja.kg.ac.rs/professor/>.

Након посете рецензентске комисије, уочених недостатака и изречених препорука Факултет се изјаснио да постоји сагласност са предлозима комисије о потребама проширења броја сарадника и наставника за ужу научну област Педагогија, као и о томе да је донета одлука (бр. 01-4504 од 11.12.2020.) о расписивању конкурса за два сарадника.

Рецензентска комисија закључује да је стандард испуњен.

Стандард 10: Организациона и материјална средства

Факултет располаже простором од укупно 5746,37 m², у сопственом објекту који има грађевинску и употребну дозволу и испуњава здравствене и сигурносне стандарде, а укупан број студената на свим нивоима студија је 1124. Обезбеђен бруто простор по студенту износи 5,11 m². Факултет поседује инфраструктуру потребну за одвијање свих облика рада у просторијама адекватног типа: амфитеатар, слушаонице, учионице, лабораторије, атељеи, спортска сала, позоришна сала, итд. У просторијама које су намењене студентима расположиво је укупно 2085 места. За потребе рада Студентске организације и Студентског парламента, Факултет је обезбедио две просторије.

Наставно особље користи посебне кабинете за своје потребе. Сви кабинети су опремљени потребном рачунарском опремом за штампање, скенирање и нарезивање материјала.

Два кабинета поседују апарат за умножавање материјала за потребе наставе. Факултет је обезбедио осам просторија за потребе студентске службе, секретаријата и службе рачуноводства.

Просторије у којима се одвија настава садрже адекватну техничку и другу опрему. Опремљеност Факултета обухвата: информационо-комуникациону опрему, технику и средства; опремљеност простора адекватним класичним и савременим средствима и опрема методичко-дидактичког типа. Укупан број рачунара који установа поседује је 118, од тога 74 се користи за извођење наставе (51 у лабораторијама, 15 у слушаоницама и учионицама, а 8 се користи за методике наставе).

Факултет поседује Компјутерску лабораторију и Центар за учење који су опремљене најсавременијим техничким уређајима.

Библиотека располаже са 195 библиотечких јединица релевантних за студијски програм. Сви обавезни предмети (40) су покривени одговарајућим уџбеником, за 16 предмета користи се књига предметног наставника, а за остале предмете се користе књиге других аутора. За 13 предмета, поред литературе на српском језику, користе се и књиге на страном језику. За све предмете се користи и друга врста литературе, за 8 предмета користи се практикум.

На основу приложене документације може се закључити да Факултет педагошких наука – Универзитет у Крагујевцу располаже одговарајућим људским, просторним, техничко-технолошким, библиотечким и другим ресурсима који су примерени карактеру студијског програма Основне академске студије – Учитељ и предвиђеном броју студената.

Стандард је у потпуности испуњен.

Стандард 11: Контрола квалитета

Као основ за институционализацију опредељења Факултета педагошких наука Универзитета у Крагујевцу за поштовање високих стандарда квалитета усвојена је Стратегија обезбеђења квалитета 2017-2020. одлуком Савета Факултета бр. 01-5756/1-1 од 27.12.2016. Стратегија обезбеђења квалитета представља кључни документ за унапређење квалитета рада и њиме се прописују мере и наводе субјекти обезбеђења квалитета како Установе у целини тако и сваког студијског програма засебно.

Документом Акциони план за спровођење Стратегије обезбеђења квалитета Факултет утврђује динамику и рокове планираних активности на пољу унапређења квалитета.

Студијски програм ОАС Учитељ евалуира се од стране наставника, студената, дипломираних студената и послодаваца у редовним интервалима утврђеним Стратегијом обезбеђења квалитета и Акционим планом за спровођење Стратегије.

Факултет организује редовне (годишње) студентске и наставничке евалуације студијских програма, наставе и наставних предмета, као и (трогодишње) евалуације компетенција дипломираних студената од стране послодаваца и самих студената.

У складу са Законом и Статутом Факултета, представници студената чланови су Комисије за обезбеђење квалитета (2 члана) и учествују у активностима за праћење и процењивање квалитета студијског програма. Као чланови три тела Факултета – Савета, Наставно-научног већа и Комисије за обезбеђење квалитета – студенти су укључени у све сегменте система за управљање квалитетом, па тако учествују и у процесу уобличавања студијских програма, анализе њихове реализације и доношењу мера у сврху измена и побољшања.

Уочава се да Факултет системски прати квалитет наставног процеса и предузима корективне мере. Разрађен је систем и процедуре за проверу квалитета и самовредновање.

У циљу подизања квалитета наставе и квалитетнијег професионалног оспособљавања студената за будуће занимање, наставнике и сараднике је могуће даље едуковати за коришћење савремених наставних технологија и примену нових облика и метода рада са студентима.

У циљу унапређивања наставе и подизања нивоа партиципације студената у активностима, у сарадњи са школама, значајно је да наставници и сарадници са студентима иницирају израду истраживачких пројеката, којима би се остварио додатни вид сарадње са образовно-васпитним установама, студенти оспособили за истраживање праксе и повезивање теоријских знања са практичним искуствима, чиме би се допринело и унапређивању наставног процеса.

Приметно је ангажовање малог броја наставника на пројектима или ангажовање увек истих наставника. Студенти нису у довољној мери укључени у праћење спровођења корективних мера и процењивање њихових непосредних ефеката.

Битно је упознавање студената са значајем њиховог учешћа у обезбеђењу квалитета, као и оспособљавање студената да критички и објективно дају процену квалитета.

Институционални систем управљања квалитетом могуће је даље усавршавати - унети измене и допуне које ће детаљније утврдити надлежности свих лица које учествују у систему обезбеђења квалитета и евентуалне нове области које нису покривене.

Нарочито је важно радити на унапређењу система корективних мера и још интензивнијем укључивању студената у систем контроле квалитета. Важно је и радити интензивније на едукацији свих субјеката обезбеђења квалитета о самом систему обезбеђења квалитета.

Направити план ангажовања људских ресурса у процесу праћења и провере квалитета - обезбедити ефикасно и квалитетно искоришћавање људских ресурса Факултета. Анализирати поступак, инструменте и резултате студентске евалуације и самоевалуације рада наставника и сарадника и у складу са тим даље развијати и унапређивати систем за праћење и вредновање квалитета наставног процеса.

Рецензентска комисија закључује да је овај стандард испуњен.

ПРЕПОРУКЕ

Предлог мера за отклањање уочених слабости:

- За поједине предмете и силабусе дати су предлози за унапређење у наредном периоду (детаљније у коментарима Стандарда 5).

Предлог мера и активности за унапређење квалитета високошколске установе:

- Треба радити на промоцији важности, изазова и предности наставничких и васпитачких занимања, али и даљег усавршавања наставком студија вишег нивоа, међу студентима завршних година основних академских студија.
- У циљу подизања квалитета наставе и квалитетнијег професионалног оспособљавања студената за будуће занимање, наставнике и сараднике је могуће даље едуковати за коришћење савремених наставних технологија и примену нових облика и метода рада са студентима.
- У циљу унапређивања наставе и подизања нивоа партиципације студената у активностима, у сарадњи са школама, значајно је да наставници и сарадници са студентима иницирају израду истраживачких пројеката, којима би се остварио додатни вид сарадње са образовно-васпитним установама, студенти оспособили за истраживање праксе и повезивање теоријских знања са практичним искуствима, чиме би се допринело и унапређивању наставног процеса.
- Битно је упознавање студената са значајем њиховог учешћа у обезбеђењу квалитета, као и оспособљавање студената да критички и објективно дају процену квалитета.
- Институционални систем управљања квалитетом могуће је даље усавршавати - унети измене и допуне које ће детаљније утврдити надлежности свих лица које учествују у систему обезбеђења квалитета и евентуалне нове области које нису покривене.
- Нарочито је важно радити на унапређењу система корективних мера и још интензивнијем укључивању студената у систем контроле квалитета.
- Важно је и радити интензивније на едукацији свих субјеката обезбеђења квалитета о самом систему обезбеђења квалитета.
- Направити план ангажовања људских ресурса у процесу праћења и провере квалитета - обезбедити ефикасно и квалитетно искоришћавање људских ресурса Факултета.
- Анализирати поступак, инструменте и резултате студентске евалуације и самоевалуације рада наставника и сарадника и у складу са тим даље развијати и унапређивати систем за праћење и вредновање квалитета наставног процеса.

На основу свега напред наведеног и предлога Поткомисије, Комисија је на седници одржаној 13. 05. 2021. године једногласно донела Одлуку о акредитацији студијског програма **Основне академске студије (ОАС) – Учитељ**, сагласно члану 21. став 1. тачка 1. Закона о високом образовању („Службени гласник РС” број 88/2017, 73/2018, 27/2018 - др. закон, 67/2019 и 6/2020 - др. закони), којим је прописано да Комисија одлучује о захтеву за акредитацију и спроводи поступак акредитације установа и студијских програма у области високог образовања.

Достављено:
- високошколској установи
- архиви

Председник Комисије

Проф. др Ана Шијачки

